

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 25 lipca 2017 roku

ZSR.422.12.2017.MK

**Pan
Mariusz Błaszczak
Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji**

analiza spraw wpływających do Biura Rzecznika Praw Dziecka wskazuje na konieczność dokonania ewaluacji istniejących procedur w zakresie podejmowania interwencji Policji w związku ze zgłoszeniami przypadków stosowania przemocy wobec dzieci.

W ocenie Rzecznika Praw Dziecka, szybka reakcja organów ścigania i podjęcie działań interwencyjnych jest ważne nie tylko z punktu widzenia zabezpieczenia dowodów w sprawie, ale przede wszystkim z uwagi na konieczność udzielenia pomocy małoletniemu pokrzywdzonemu, a często oddzielenia go od sprawcy przemocy.

Wśród wpływających do Biura Rzecznika Praw Dziecka spraw wystąpiły dwa przypadki związane z brakiem podjęcia natychmiastowej interwencji oraz odmową podjęcia działań sprawdzających, w sytuacji zgłoszenia faktu przemocy wobec dziecka.

W pierwszej z nich, interwencja Policji nastąpiła dopiero po godzinie od zgłoszenia przez naocznego świadka zdarzenia faktu bicia dziecka prawdopodobnie kijem przez mężczyznę. Przyczyną tak późnej reakcji był, m. in. brak wolnego patrolu Policji w chwili zgłoszenia. Ocena obrażeń dziecka ograniczyła się jedynie do obejrzenia odsłoniętych części jego ciała. Funkcjonariusze nie skorzystali z pomocy lekarskiej dla oceny obrażeń, jakie mogło doznać dziecko w wyniku zdarzenia.

Druga sytuacja dotyczyła zgłoszenia, za pośrednictwem telefonu alarmowego Policji 997, zdarzenia związanego z przemocą stosowaną wobec dziecka przez samo dziecko. Z przekazanych do Biura Rzecznika Praw Dziecka informacji wynikało, że pracownik organizacji pozarządowej, której zadaniem jest, m.in. udzielanie za pośrednictwem telefonu alarmowego wsparcia i pomocy osobom doznającym przemocy, przeprowadził rozmowę

27 lat Konwencji
o Prawach Dziecka

z dzieckiem, prawdopodobną ofiarą przemocy. Konsultant powiadomił o przebiegu rozmowy Policję pod numerem telefonu 997 i przekazał posiadane przez siebie dane kontaktowe do dziecka, tj. numer telefonu. Przyjmujący zgłoszenie funkcjonariusz odmówił podjęcia interwencji, prosząc o powiadomienie o zdarzeniu najbliższą jednostką Policji. Dopiero po upływie jakiegoś czasu przyjmujący zgłoszenie oddzwonił na numer organizacji pozarządowej, decydując się jednak na podjęcia dalszych czynności. Nie można wykluczyć, że wskazane wyżej sytuacje były jedynie jednostkowymi przypadkami.

Z tych względów, zdaniem Rzecznika Praw Dziecka konieczne jest:

1. udoskonalenie istniejących procedur w zakresie dokonywania oceny stanu zdrowia dziecka w trakcie interwencji Policji, w szczególności pod kątem weryfikacji występujących u dziecka obrażeń ciała. Procedury powinny zakładać, że funkcjonariusz w pierwszej kolejności ocenia stan ewentualnych obrażeń, jakie doznało dziecko podczas zdarzenia, po uzyskaniu zgody rodziców, z poszanowaniem godności dziecka i jego prawa do intymności. W przypadku braku zgody rodziców lub wątpliwości co do ewentualnych obrażeń ciała dziecka, powinien on skorzystać z pomocy służb medycznych. Obowiązujące regulacje (czy też stworzone algorytmy postępowania w tym zakresie) są w ocenie Rzecznika Praw Dziecka zbyt ogólnikowe, co może wiązać się – w szczególności w przypadku, gdy opiekunowie dziecka ukrywają okoliczności zdarzenia, stosują wobec dziecka przemoc albo ją akceptują – z brakiem dokładności w zabezpieczeniu śladów i ujawnieniu wszystkich dowodów lub ich utratą;
2. kierowanie do interwencji domowych, przy których zgłaszane jest krzywdzenie dziecka, funkcjonariuszy - osób doświadczonych, posiadających empatię i umiejętność rozmowy z dzieckiem;
3. przeprowadzenie szkoleń funkcjonariuszy Policji przygotowujących ich do pracy i wykonywania czynności służbowych z dzieckiem krzywdzonym przestępstwem;
4. wykorzystanie potencjału dzielnicowych w zakresie pomocy rodzinom, w których istnieje zagrożenie przemocą wobec dzieci lub przemoc ta wystąpiła. Są oni grupą najlepiej przygotowaną do pracy ze społecznością lokalną. Znają mechanizmy działania sprawców i problemy osób doznających przemocy;
5. szybkie podejmowanie czynności w sprawach, gdzie pokrzywdzonym jest dziecko, mając na celu zabezpieczenie przede wszystkim dziecka pokrzywdzonego przestępstwem oraz dowodów. Odgrywa to szczególne znaczenie w świetle

nowelizacji ustawy - Kodeks karny, wprowadzającej m.ni. obowiązek prawny z art. 240 § 1 k.k.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 11 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2017 r. poz. 922), zwracam się do Pana Ministra o podjęcie działań wskazanych w piśmie oraz przeprowadzenie kompleksowej oceny istniejących procedur i ich skuteczności w sytuacji reagowania na zgłoszenia przemocy względem dzieci, a w przypadku ustalenia potrzeby ich uzupełnienia, podjęcie stosownych działań.

z wyrazami szacunku
Marek Piński